

1. • Kıpçaklar Balkaş Gölü ile İrtiş Irmağı arasındaki bölgede yaşayıp, X. yüzyılın sonlarında Moğol Karahitayların baskıları sonucunda Orta Asya'dan batıya göç ederek Doğu Avrupa'ya yerleştiler. Türklerin en güzel boyu olarak bilinmektedirler.
- Kıpçakların diğer özellikleri ise A, B, C ve D seçeneklerinde verilmiştir.
- E seçeneğinde belirtilen "Karahanlıların kuruluşunda etkili olmuşlardır." ifadesi yanlış bir bilgidir. Karahanlıların kuruluşunda Karluk, Yağma, Çiğil ve Tuhsi boyları etkili olmuştur.

(Cevap E)

2. I. **Kurgan** → mezar
 - II. **Balbal** → mezar taşı
 - III. **Yuğ** → cenaze töreni
- Seçeneklerde yer alan diğer kavramlar;
- **Kümbet** → Türk - İslam devletlerinde konik veya piramit çatıyla örtülü olan mezar
 - **Fresk** → Duvar resmi (Uygurlarda görülür.)
 - **Toy** → Meclis (Kurultayın diğer adı)
 - **Tümülüs** → İlk Çağ'da Anadolu'da yapılan kral mezarları
 - **Sagu** → Ölenlerin arkasından yapılan ağıt
 - **Sav** → Atasözü
 - **Koşuk** → Kahramanlık, aşk, doğa konularını işleyen şiir

(Cevap C)

3. Soruda özellikleri verilen eser **Yusuf Has Hacip** tarafından oluşturulan Kutadgu Bilig'dir.
- Divan-ı Lügat'it Türk** → Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılan Türkçe - Arapça karşılaştırmalı bir sözlüktür.
- Siyasetname** → Büyük Selçuklu veziri Nizamülmülk tarafından oluşturulan ve devletin nasıl yönetileceğinin, hükümdarlarda olması gereken

özelliklerin belirtildiği eserdir. İçerik yönünden Kutadgu Bilig'e benzer.

Divan-ı Hikmet → Ahmet Yesevi tarafından oluşturulan, İslamiyeti tasavvufi olarak anlatan eserdir.

Atabet'ül Hakayık → Edip Ahmet Yükneki tarafından yazılan ahlak kitabıdır.

(Cevap B)

4. • **Karakoyunlular** (1365 - 1469) Erciş merkez olmak üzere Doğu Anadolu'da hâkimiyet kurmuş, Akkoyunlular (1350 - 1501) Uzun Hasan Dönemi'nde bu devletin varlığına son vermiştir.
- **Tolunoğulları** (868 - 905) Mısır'da, Gazneliler (963 - 1187) Afganistan ve Hindistan çevresinde hâkimiyet kurmuşlardır.
- **Harzemşahlar** (1097 - 1231) Kafkasya'da, İlşidler (935 - 969) Mısır'da hâkimiyet kurmuşlardır.
- **Karahanlılar** (840 - 1212) Orta Asya'da, Osmanlılar (1299 - 1922) Anadolu, Rumeli, Kuzey Afrika ve Orta Doğu'da hâkimiyet kurmuşlardır.
- **Eyyubiler** (1174 - 1250) Mısır'da, Karahanlılar (840 - 1212) Orta Asya'da hâkimiyet kurmuşlardır.

Sonuç olarak B, C, D, E seçeneklerinde verilen devletlerin varlıklarını sürdürdükleri dönemlere bakılacak olursa aynı dönemlerde bile yaşadıkları söylenemez.

(Cevap A)

5. • A, B, C ve D seçeneklerinde verilen askerî birimler **Kapıkulu Süvarileri** içerisinde yer alırlar. Bunlardan;
- **Silahtarlar ve Sipahiler** → padişahı ve çadırını,
- **Ulufeciler** (Sağ ve sol olarak ikiye ayrılırlar.) → saltanat sancaklarını,
- **Garipler** (Sağ ve sol olarak ikiye ayrılırlar.) → hazineyi korumakla görevlidirler.
- **Azaplar** ise Anadolu'daki bekar Türk gençlerinden gönüllü olarak oluşturulan birliklerdi. Ordunun en önünde yaya olarak savaşırlardı.

(Cevap E)

6. I, II, III. ve IV. öncüllerde verilenlerin karşısındaki açıklamalar doğrudur.

Muhtesib ise Osmanlı Devleti'nde çarşı-pazar düzenini sağlayan görevlidir. Merkeze bağlı eyaletlerin en üst kademesindeki görevli ise "beylerbeyi"dir.

(Cevap E)

7. A, C, D ve E seçeneklerinde yer alan gelişmeler Berlin Antlaşması'ndan sonra meydana gelmişlerdir. **Sultan Abdülaziz**, Jön Türklerin (Genç Osmanlılar) meşrutiyet isteklerini benimsemediği için 1876'da tahttan indirilmiş ve yerine V. Murat geçirilmiştir. Ancak V. Murat'ın da akli dengesi yerinde olmadığı anlaşıldı Jön Türkler meşrutiyeti ilan edeceğine söz veren II. Abdülhamit'i tahta çıkarmışlardır.

(Cevap B)

8. Osmanlı Devleti'nde padişah II. Mahmut Mora Yarımadası'nda başlayan Yunan İsyanı'nı bastıramayacağını anlayınca Mısır Valisi "**Kavalalı Mehmet Ali Paşa**"dan yardım istemiştir. Kavalalı da **Girit ve Mora** valiliklerinin de kendisine verilmesi şartıyla bu isyanı bastırmayı kabul etmiştir. Kavalalı isyanı bastırdıktan sonra Mora Yarımadası'nda demirleyen Osmanlı ve Mısır donanmalarını İngiltere, Fransa ve Rusya "**Navarin Baskını**" ile yakmıştır. Osmanlı yakılan donanmaların tazminatını isteyince Rusya savaş açmış ve yapılan 1828 - 1829 Osmanlı Rus Savaşı sonucunda "**Edirne Antlaşması**" imzalanmış ve "**Yunanistan**" bağımsız olmuştur.

Kırım Hanlığı 1792 "**Yaş Antlaşması**" ile Rusya'ya verilmiştir. Dolayısıyla bu dönemde kuvvet göndermesi olanaksızdır.

Hicaz Emirliği'nin ise savaşlarda asker göndermesi gibi bir durum söz konusu değildir. Ayrıca vergiden de muaf tutulmuştur. Çünkü Hicaz, Mekke ve Medine'nin bulunduğu kutsal topraklardır. Buradaki askerler kutsal yerlerin güvenliğini sağlamakla görevlidir. Gelirler ise hac görevini gerçekleştirmek için bölgeye giden Müslümanların ihtiyaçları ve ibadet mekanlarının bakım - onarım işlerine harcanmaktadır.

(Cevap C)

9. Kırım Savaşı sırasında Ruslar **Sinop Baskını** ile Osmanlı donanmasını yakınca Rusların Boğazlar ve Balkanlara egemen olacağını düşünen

İngiltere, Fransa ve Piyemonte çıkarlarını korumak için Osmanlı'nın yanında savaşa girmiştir.

Piyemonte ayrıca İngiltere ve Fransa'nın yanında savaşa girerek onlarla uyumlu bir politika izlediğini göstermek ve ileride İtalyan siyasi birliğini sağlamak için bu devletlerden destek almak istemiştir. (Bu dönemde İtalya ve Almanya'da hâla siyasi birlik sağlanamamıştır. Siyasi birlik XIX. yüzyılın sonlarında sağlanınca da bu devletler Sanayi Devrimi'ni gerçekleştirerek ham madde ve pazar arayışına yönelmiş, bu durum da I. ve II. Dünya Savaşlarının başlamasına neden olmuştur.)

(Cevap C)

10. Osmanlı Devleti 93 Harbi (1877-78 Osmanlı - Rus Savaşı) sonucunda imzalanan Ayastefanos Antlaşması ile Balkan topraklarının büyük bir bölümünü kaybetmişti. Rusya'nın Balkanlarda güçlenmesi İngiltere'yi rahatsız etmiş ve "**Kıbrıs**"ın yönetiminin kendisine verilmesi karşılığında Ayastefanos Antlaşması'nın maddelerinin hafifletileceği vaadinde bulunmuştu. Osmanlı da zor durumda kaldığından geçici olarak bunu kabul etti.

Oniki Ada ise Trablusgrap Savaşı sonucunda imzalanan **Uşi Antlaşması** ile geçici olarak İtalya'ya verildi. (Çünkü Osmanlı, adaların Yunanistan'ın eline geçmesinden çekiniyordu.)

Musul ve Boğazlar bölgesini ise Osmanlı Devleti geçici olarak kimseye vermemiştir. Musul 1926 Ankara Antlaşması ile İngiliz mandasındaki Irak'a bırakılmış, Boğazlar ise Montrö Sözleşmesi'yle tamamen Türkiye'nin denetimi altına girmiştir.

(Cevap A)

11. 1913 Londra Antlaşması ile,

- Edirne, Kırklareli, Dedeoğlu ve Trakya'nın tamamı Bulgaristan'a,
- Güney Makedonya, Selanik ve Girit Yunanistan'a,
- Orta ve Kuzey Makedonya Sırbistan'a verilmiştir.
- Midye - Enez hattının batısındaki topraklar kaybedildiği için Gelibolu ve Çanakkale çevresi gibi yerler bu hattın doğusunda olduğundan Osmanlı sınırları içerisinde kalmıştır.

(Cevap D)

12. A, B, C ve E seçeneklerinde verilenler Mustafa Kemal'in eğitim ve askerî hayatında yaşadığı gelişmelerdir.

D seçeneğinde verilen "Şam'da Hürriyet ve İtilaf Cemiyetini kurmuştur." ifadesi ise yanlış bir bilgidir. Mustafa Kemal Şam'da "**Vatan ve Hürriyet Cemiyeti**"ni kurmuştur.

(Cevap D)

13. – I. Dünya Savaşı başlamadan önce üçlü itilaf grubunu İngiltere, Fransa ve Rusya oluşturmuştur.

- Savaş başladıktan sonra ise Sırbistan, İtalya, Yunanistan, Romanya, Japonya, Brezilya ve ABD İtilaf Devletlerine katılmıştır.
- Polonya ise I. Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan bir devlettir. Savaşta yer alması mümkün değildir. (Çekoslovakya, Yugoslavya, Letonya, Litvanya, Estonya gibi devletler de savaş sonucunda kurulmuştur.)

(Cevap E)

14. A, B, D ve E seçeneklerinde verilenler Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nı kaybetmesinde etkili olmuştur.

Manda ve himaye düşüncesi ise I. Dünya Savaşı sonucunda ortaya çıkmıştır. Sömürgeci anlayışın isim değiştirmiş halidir.

(Cevap C)

15. A, B, D ve E seçeneklerinde yer alanlar Mondros Ateşkesi ile ilgili doğru bilgilerdir.

Yanlış bilgi ise "C" seçeneğinde verilmiştir. Mondros Ateşkesi Ali Rıza Paşa Hükûmeti döneminde değil, İttihat ve Terakkî üyelerin hükûmetten çekilmesinden sonra sadrazamlığa getirilen "**Ahmet İzzet Paşa**" Hükûmeti döneminde imzalanmıştır. (Ali Rıza Paşa daha sonraki hükûmetlerde görev almış ve Temsil Heyeti ile Amasya Görüşmelerinin yapılmasını sağlamıştır.)

(Cevap C)

16. I, II, III. ve V. öncüllerde verilen cemiyet - amaç eşleştirmeleri doğrudur.

IV. öncülde verilen **Makabi Cemiyeti** ise Yahudiler tarafından kurulan bir cemiyettir. Amacı ise Wilson İlkelerine dayanarak Osmanlı sınırları içerisinde çoğunlukta oldukları yerlerde bir Yahudi devleti kurmaktır. Ancak Yahudiler bu dönemde hiçbir yerde çoğunluk sağlayamamışlardır.

(Cevap D)

17. A, C, D ve E seçeneklerinde verilenler kendisine bağlı kuvvetlerle Kuvayımilliye birlikleri içerisinde yer alarak bulundukları bölgeleri işgal güçlerine, Rumlara ve Ermenilere karşı korumaya çalışmışlardır. B seçeneğinde verilen **Delibaş Mehmet** ise halkın dinî duygularını kullanarak Konya'da TBMM'ye karşı I. ve II. Bozkır isyanlarının çıkmasına neden olmuştur.

(Cevap B)

18. • Amasya Genelgesi'nde yer alan bu karar ile A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler amaçlanmıştır.

- Ancak bu kararda Millî Mücadele'nin **amacı ve yöntemi** açıklanmıştır. Millî Mücadele'nin gerekçeleri ise yine bu genelgede yer alan,
 - "Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir."
 - "Osmanlı Hükûmeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir." kararları ile açıklanmıştır.

(Cevap E)

19. • Amasya Genelgesi'nde,

- Anadolu'nun her bakımdan en güvenli yeri olan **Sivas**'ta millî bir kongre toplanacaktır.
 - Doğu illeri adına 10 Temmuz'da **Erzurum**'da bir kongre toplanacaktır.
- kararları yer almıştır.
- Balıkesir Kongresi Batı Anadolu'da Kuvayımilliye birliklerini örgütlemek, Yunan işgallerini önlemek gibi amaçlarla düzenlenmiştir. Bu kongrede Mustafa Kemal'in herhangi bir etkisi yoktur.

(Cevap D)

20. Bilgi kısmında yer alan ifadelerde Erzurum Belediye Başkanı Zakir Bey, Türk mezarlıklarının fazla olduğunu vurgulamıştır. Bu durum Türklerin Erzurum'da yoğun olarak yaşadıklarının göstergesidir. Bundan dolayı "B" seçeneğinde yer alan Wilson İlkesi ile doğrudan ilişkilidir.

(Cevap B)

21. • Sevr Antlaşması ile Giresun, Ordu, Samsun, Tokat, Amasya, Sinop, Çorum, Kayseri'nin doğusu, Çankırı, Ankara, Eskişehir, Bolu, Zonguldak ve Bilecik Osmanlı Devleti'ne bırakılmıştır.

- Aydın ve Çine Çayı'ndan itibaren Batı Anadolu ise İtalyanlara bırakılmıştır.

(Cevap A)

22. İtilaf Devletleri işgal yerlerine yerleşmek, Millî Mücadele'yi oyalamak, Boğazlar ve çevresini denetim altında tutmak ve azınlıklardan yararlanmak amaçlarıyla Anadolu'da çıkan isyanları desteklemişlerdir. Bu ayaklanmalar içinde Düce, Yozgat, Konya, Cemil Çeto, Koçgiri ve Milli Aşireti ayaklanmaları en önemlileridir. Kuvayımilliye birlikleri bu ayaklanmaları bastırmıştır.

(Cevap E)

23. • Kazım Karabekir Mondros Ateşkesi imzalandığı sırada **XV. Kolordu Komutanlığı**, 1923'te Doğu Cephesi Komutanlığı'nın kaldırılması üzerine **I. Ordu Müfettişliği**, 1924 - 1927 arasında **milletvekilliği**, 1946 - 1948 arasında **TBMM Başkanlığı** görevlerinde bulunmuştur.

- "B" seçeneğinde verilen **Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı** görevinde ise Mustafa Kemal bulunmuştur. (Mondros'un imzalanmasından 13 Kasım 1918'e kadar)

(Cevap B)

24. • Yunanlılar, Çerkez Ethem İsyanı'ndan faydalanarak 6 Ocak 1921'de Bursa ve Uşak'tan Eskişehir'e doğru hareket etmiş ve I. İnönü Savaşı başlamıştır.

Savaş sonucunda,

- Londra Konferansı düzenlenmiş,
- Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması imzalanmış,
- Afganistan'la dostluk antlaşması yapılmış,
- İstiklal Marşı kabul edilmiş,
- 1921 Anayasası (Teşkilatı Esasiye Kanunu) hazırlanmıştır.
- Tekalifimilliyeye Emirleri ise Eskişehir - Kütahya savaşlarında alınan yenilgi üzerine Mustafa Kemal tarafından yayımlanmıştır.

(Cevap E)

25. – 20 Nisan 1924'te yürürlüğe giren 1924 Anayasası ile Teşkilat-ı Esasiye Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

- 1 Ekim 1945'te ise içeriği değiştirilmeden dili Türkçeleştirilerek yeniden kabul edilmiştir.

(Cevap D)

26. Mudanya Ateşkesi'nin imzalanmasından sonra "Refet Bele" Doğu Trakya'yı teslim almakla görevlendirilmiş, 19 Ekim 1922'de TBMM Hükûmeti temsilcisi olarak "Trakya Yüksek Komiseri" sıfatıyla coşkun gösteriler arasında İstanbul'a girmiştir.

(Cevap D)

27. • Cumhuriyet Halk Fırkası 9 Eylül 1923'te halkın istek ve görüşlerinin Meclise daha kolay yansımaları sağlama ve demokrasiyi tüm kurum ve kuruluşlarıyla işletme gibi düşüncelerle kurulmuştur.

- Genel Başkanı Kâzım Karabekir olan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurulmasında Mustafa Kemal Paşa ile arkadaşları arasında yaşanan görüş ayrılıkları etkili olmuştur.
- Genel Başkanı Fethi Okyar olan Serbest Cumhuriyet Fırkasının kurulmasında ise Mustafa Kemal'in istek ve teşvikleri etkili olmuştur. Görüş ayrılıkları söz konusu değildir.

(Cevap B)

28. • 1925'te **Reji İdaresi** (tütün tekeli) yabancı-
lardan satın alınmış ve aynı yıl Türk Hava
Kurumu **Türk Tayyare Cemiyeti** adıyla ku-
rulmuştur.
- 1926'da **Sanayi ve Maadin Bankası** kurul-
muş ve **Kabotaj Kanunu** (kendi limanları-
mızdan yararlanma, kendi karasularımızda
yolcu ve yük taşıma hakkı) kabul edilmiştir.
 - **Maden Tetkik Arama Enstitüsü** ise 1935'te
madencilik geliştirmek amacıyla kurulmuş-
tur.

(Cevap E)

29. I. Azınlık okullarının ve yabancı okulların Millî
Eğitim Bakanlığına bağlanması milliyetçilik,
II. Uluslararası rakamların kabul edilmesi inki-
lapçılık,
III. Medreselerin kapatılması laiklik ilkeleri ile
ilgilidir.

(Cevap A)

30. Avrupa Birliği'nin oluşum süreci şu şekildedir:

- **1950 Schuman Bildirgesi** ile Avrupa çelik
ve kömür üretiminin bir bütün olarak bir mer-
ci altında toplanması açıklanmıştır. (Bu bil-
dirge ile **Avrupa Ekonomik Topluluğu**'nun
temeli atılmıştır.)
- Schuman Bildirgesi sonucunda 1951'de Batı
Avrupa ülkelerinin katılımıyla **Avrupa Kö-
mür ve Çelik Topluluğu** kurulmuştur.
- Bu gelişmelerle birlikte **1957 Roma Antlaş-
ması** ile Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu,
Avrupa Ekonomik Topluluğu adını almış-
tır.
- 1993 **Maastricht Antlaşması** ile de Avrupa
Ekonomik Topluluğu **Avrupa Birliği** adını
almıştır.
- SALT - I Görüşmeleri ise ABD ve SSCB
arasında nükleer silahların sınırlandırılması
ile ilgili konuları kapsamaktadır. Avrupa Birli-
ği'nin oluşumu ile ilişkili değildir.

(Cevap D)

31. A) Öğle 12.00 gündüz süresinin yarısının ya-
şandığını ispat eder. 1. gözlemcinin bulunduğu
yerde gündüz süresi 15 saat olduğuna göre, gü-
neş 12.00'den 7,5 saat önce doğmuştur. Yani
güneş saat 6.00'dan önce yani 4.30'da doğmuş-
tur.

B) $1500 \div 200 = 7,5$ °C sıcaklık farkı bulundu-
ğuna göre gerçek ve indirgenmiş sıcaklık farkları
eşittir.

C) Yaz mevsiminde kuzeye gidildikçe gündüz
süresi uzadığına göre 1. gözlemci daha güney-
dedir.

D) 1. gözlemcinin ortalama sıcaklığı daha yük-
sektir. Çünkü 2. ve 3. gözlemciye göre daha al-
çakta yer alır.

E) Gündüz süreleri farklı olduğuna göre gözlem-
ciler farklı enlemde yer alırlar.

(Cevap D)

32. Belirtilen yer şekilleri karstik kayaların bulun-
duğu arazilerde oluşur. Sıcak su kaynakları faylı
arazilerde oluşur. Aşınım şekilleri kadar traver-
ten gibi birikim şekilleri de oluşabilir. Ayrıca bu
kayaçlar kimyasal yollarla aşınmaktadır.

(Cevap B)

33. Türkiye, orta kuşakta yer aldığından 3000 m'nin
altında buzul şekillerine rastlanmaz. Bu durum
enlem ile ilgilidir. Ancak II numara ile gösterilen
Hakkâri Yöresi'nde ortalama yükseltinin 3500
m'den fazla olduğu yerler vardır.

(Cevap B)

34. Cevap D seçeneğidir. Çünkü Türkiye'nin en
yağışlı yöresinden harekete başlanmıştır. Bu yö-
rede geniş yapraklı ağaçlara rastlanır. Ardından
kıyıda denize paralel olarak uzanan sıradağlar
geçilmiş, Doğu Anadolu'ya ulaşılmıştır. Burada
dağ çayırılarına rastlanması doğaldır. Doğu
Anadolu'nun alçak kesimlerinde bozkırlara rast-
layan gözlemciler kısacası orman, dağ çayırları
ve bozkır gibi bitki çeşitleri görürler.

(Cevap D)

35. Peribacalarını oluşturan kuvvet akarsular ile sel
sularıdır. Karadeniz ve Akdeniz'de dağlar denize
paralel uzandığından enine değil boyuna kıyı tipi
görülür. Verilen ilk üç bilgi doğrudur.

(Cevap C)

36. II numara ile gösterilen Doğu Karadeniz Bölümü'nde engebeden dolayı tarım arazileri dardır. Bu yörede sanayi ve hizmet gibi sektörler gelişmemiştir. Doğu Karadeniz Türkiye'de tarımsal nüfus yoğunluğu en fazla olan yörelerden biridir.

(Cevap B)

37. Kış mevsiminin uzun sürdüğü yaz mevsiminin işe geç başlayıp serin geçtiği Doğu Anadolu'da yılda birden çok ürün alınamaz.

(Cevap E)

38. Linyit ve doğal gaz fosil yakıttır. Bu nedenle iklimden etkilenmez. Jeotermal enerji faylarla ilgilidir. Nükleer enerji uranyum ve toryum gibi radyoaktif elementlerden elde edilir. Oysa hidroelektrik akarsulardan elde edilir. Küresel ısınma ile yağışlarda görülecek değişim hidroelektrik üretimini etkileyecektir.

(Cevap C)

39. II numaralı yörede Aydın çevresi gösterilmiştir. Bu yörede kışlar ılık geçerken yazlar da oldukça sıcaktır. İncir kış ılıklığına ihtiyaç duyduğundan diğer yörelerde yetişemez.

(Cevap B)

40. Genel olarak Türkiye'nin batı kesimlerindeki rüzgâr potansiyeli yüksektir. III numaralı yöre Çanakkale, Gelibolu çevresidir. Bu yörede yıl içinde rüzgâr esme sıklığı fazladır.

(Cevap C)

41. Türkiye'nin hemen her yöresinde turizm yaygınlaşmakta olan bir etkinliktir. Ancak Antalya Bölümü'nün en büyük gelir kaynağı turizmdir.

(Cevap D)

42. Tabloda ekonomik sektörlerin milli gelire katkısı oransal olarak belirtilmiştir. Oysa E seçeneğinde tarımda çalışan nüfus ve sanayide çalışan nüfus belirtilmiştir. Tabloda nüfus miktarı ile ilgili bilgi yoktur.

(Cevap E)

43. Yüz ölçümü küçük, nüfusu ise fazla olan yerlerde aritmetik nüfus yoğunluğu fazla olur.

(Cevap E)

44. Sade yer şekilleri olan bölgede tarım alanlarının geniş olması ve su kaynaklarının sınırlı olması kırsal yerleşme dokusunun toplu şekilde gelişmesine neden olmuştur.

(Cevap B)

45. Şelf alanı geniş ise kıyı derinliği azdır. Kıyıda akıntıların etkili olmaması akarsuyun taşıdığı alüvyonların kolaylıkla birikmesine ortam hazırlar. Bu nedenle Kıyı Ege'de çok sayıda delta ovaları gelişmiştir.

(Cevap C)

46. A) Batman'da aynı zamanda petrol çıkarılır.

B) Samsun'da tütün yetiştirilir.

C) Seydişehir'de alüminyum çıkarılır.

E) Kahramanmaraş'ta pamuk yetiştirilir.

Samsun'a bakır; Kastamonu (Küre), Artvin (Murgul) ve Elazığ (Maden)'den taşınmaktadır.

(Cevap D)

47. Çoruh Nehri gibi Türkiye'de rafting yapılabilecek akarsu vadileri, mağaracılık yapılabilecek karstik şekiller, dağcılığa elverişli sarp kayalıklara sahip dağların bulunması turizm çeşitliliğini artırmıştır.

(Cevap A)

48. Türkiye'de kış aylarında en düşük indirgenmiş sıcaklıklara daima Erzurum-Kars Platosu'nda rastlanır. Bunun nedeni karasallığın fazla olmasıdır.

(Cevap B)

49. Sınırlı ehliyetsizler, ayırt etme gücü yerinde olan ancak ya ergin olmayan ya da Medeni Kanun'da sayılı sebeplerin varlığı nedeniyle kısıtlanan kişilere denir. Kendilerini borç altına sokan işlemler tek taraflı bağlamazlık yaptırımına tabi olup yasal temsilcilerinin izniyle geçerli olur. Kendilerini borç altına sokmayan işlemleri ise geçerlidir. Sınırlı ehliyetsizlerin haksız eylemlerinden dolayı ceza sorumlulukları vardır.

(Cevap A)

50. Borçlar Kanunu'na göre, temerrüt bir sözleşme ilişkisinde tarafların yükümlülüklerini yerine getirmede direnmeleri ya da gecikmeleridir. Hem borçlunun hem de alacaklının temerrüdü söz konusu olabilir.

Borçlunun Temerrüdü: Halen ifası mümkün olan muaccel (vadesi gelmiş) bir borcun borçlu tarafından zamanında ifa edilmemesi yani borcun ifasında gecikilmiş olmasıdır.

Alacaklının Temerrüdü: Borçlu, borcunu ifa etmek istediği halde alacaklıdan kaynaklı sebeplerle borcun ifasının gerçekleşmemesidir. Alacaklının, kendisine sunulan edimi haklı bir nedenle olmaksızın reddetmesidir.

(Cevap B)

51. Sulh hukuk mahkemesi adli yani genel yargı kolunun özel hukuk uyuşmazlıklarının çözüm yeri olan medeni hukuk yargısının ilk derece mahkemesidir. Vergi mahkemesi idari yargı kolunun ilk derece, disiplin mahkemesi askerî yargı kolunun ceza bölümünün ilk derece mahkemesidir.

(Cevap A)

52. 1982 Anayasası'nın, din ve vicdan hürriyetini düzenleyen 24.maddesine göre herkes, vicdan, dinî inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir.

14'üncü madde hükümlerine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dinî âyin ve törenler serbesttir.

Kimse, ibadete, dinî âyin ve törenlere katılmaya, dinî inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dinî inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz.

Din ve ahlak eğitim ve öğretimi Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Din kültürü ve ahlak öğretimi ilk ve ortaöğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alır. Bunun dışındaki din eğitim ve öğretimi ancak, kişilerin kendi isteğine, küçüklerin de kanuni temsilcisinin talebine bağlıdır.

(Cevap B)

53. 1982 Anayasası'na göre, Cumhurbaşkanı seçimi, Cumhurbaşkanı'nın görev süresinin dolmasından önceki altmış gün içinde; makamın herhangi bir sebeple boşalması halinde ise boşalmayı takip eden altmış gün içinde tamamlanır.

Genel oyla yapılacak seçimde, geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday Cumhurbaşkanı seçilmiş olur. İlk oylamada bu çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamayı izleyen ikinci pazar günü ikinci oylama yapılır. Bu oylamaya, ilk oylamada en çok oy almış bulunan iki aday katılır ve geçerli oyların çoğunluğunu alan aday Cumhurbaşkanı seçilmiş olur.

İkinci oylamaya katılmaya hak kazanan adaylardan birinin ölümü veya seçilme yeterliğini kaybetmesi halinde; ikinci oylama, boşalan adaylığın birinci oylamadaki sıraya göre ikame edilmesi suretiyle yapılır. İkinci oylamaya tek adayın kalması halinde, bu oylama referandum şeklinde yapılır. Aday, geçerli oyların çoğunluğunu aldığı takdirde Cumhurbaşkanı seçilmiş olur.

Cumhurbaşkanı göreve başlayıncaya kadar görev süresi dolan Cumhurbaşkanı'nın görevi devam eder.

(Cevap E)

54. 1982 Anayasası'na göre, hâkimler ve savcılar azlolunamaz, kendileri istemedikçe Anayasa'da gösterilen yaştan önce emekliye ayrılamaz; bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa aylık, ödenek ve diğer özlük haklarından yoksun kılınamaz.

Meslekten çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı hüküm giymiş olanlar, görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceği kesin olarak anlaşılanlar veya meslekte kalmalarının uygun olmadığına karar verilenler hakkında kanundaki istisnalar saklıdır.

(Cevap C)

55. 1982 Anayasası'na göre, yukarıda verilenlerden sadece tüzükler çıkarılmadan önce Danıştay incelemesinden geçirilmek zorundadır. Bakanlar Kurulu tasarılarının ya da yönetmeliklerin Danıştay incelemesinden geçirilme zorunluluğu yoktur.

(Cevap B)

56. 1982 Anayasası'na göre, Başkomutanlık, Türkiye Büyük Millet Meclisinin manevî varlığından ayrılamaz ve Cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur.

Millî güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı, Bakanlar Kurulu sorumludur.

Genelkurmay Başkanı; Silahlı Kuvvetlerin komutanı olup savaşta Başkomutanlık görevlerini Cumhurbaşkanlığı namına yerine getirir.

Genelkurmay Başkanı, Bakanlar Kurulunun teklifi üzerine, Cumhurbaşkanınca atanır; görev ve yetkileri kanunla düzenlenir. Genelkurmay Başkanı, bu görev ve yetkilerinden dolayı Başbakan'a karşı sorumludur.

(Cevap B)

57. Merkezden yönetim, idarenin topluma sunacağı hizmetlerin başkent adı verilen devlet merkezinden ve tek elden yürütülmesidir. Tüm idari hizmetler merkezde toplanmıştır. Bir taşra örgütü vardır. Tüm kaynaklar da merkezde toplanmıştır.

Yararları:

- Devlet otoritesi güçlüdür.
- Hizmetler yeknesak (derli toplu) yürütülür.
- Planlama yapmak ve daha rasyonel işler yapmak mümkündür.
- Mali denetimi kolaydır.

Sakıncaları:

- Bürokrasi ve kırtasiyeciliğe yol açar.
 - Hizmetlerin yöresel gereksinimlere göre yürütülmesi güçtür.
 - Demokratik ilkelere pek uygun değildir.
- Mali denetimin yerel yönetimlere göre kolay olması merkezden yönetimin bir yararındır.

(Cevap C)

58. Mayıs ayı içinde Fransa'da cumhurbaşkanlığı seçimi ikinci turu, Yunanistan ve Ermenistan'da parlamento seçimleri yapıldı. Sırbistan halkı cumhurbaşkanlığı seçimi, genel ve yerel seçimler için, İtalyanlar kısmi yerel seçimler için sandığa gitti. Almanya'da ise kritik bir eyalette seçim vardı.

(Cevap E)

59. Türkiye 17 Nisan'da yaptığı açıklamayla Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası'na adaylığını açıkladı. Bugüne kadar Euro 2020 organizasyonu için tek aday olan Türkiye'ye karşı 2 aday daha çıktı. İrlanda, İskoçya ve Galler ortaklığının yanında, Gürcistan da adaylığını koyarak Türkiye'ye rakip oldu. Adaylık başvurusunun son gününde Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası'nı birlikte düzenlemek için ittifak oluşturan İrlanda, İskoçya ve Galler Türkiye'yi çok zorlayacak. Euro 2020 Avrupa Şampiyonası için adaylığını 17 Nisan'da açıklayan Türkiye daha önce 2016 Avrupa Şampiyonası'nın ev sahipliğine aday olmuş fakat ev sahipliğini tek oyla Fransa'ya kaptırmıştı.

(Cevap A)

60. Başbakanlık Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü'nün organizasyonu ve African Media Initiative-AMI'nin desteğiyle Ankara'da düzenlenen "Türkiye-Afrika Medya Forumu" sona erdi. Afrika Birliği üyesi 54 ülkeden 280 medya mensubunun katılımıyla gerçekleştirilen ve 2 gün süren etkinlikte Türkiye ile Afrika ülkeleri arasındaki ilişkilerin, medya, ekonomi, ticaret ve kültürel boyutu tüm detaylarıyla değerlendirildi.

(Cevap B)